

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Miten Euroopan komissio varmistaa, että Euroopan puolustusrahaston hanke-ehdotusten arviointiin osallistuvien ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa ei ole eturistiriitoja

Tutkimus aloitettu

Kanteluasia SI/6/2022/KR - **Tutkittavaksi otetut kantelut**, pvm 09/12/2022 - **Päätökset**, pvm 10/07/2023 - **Toimielin, jota kantelu koskee** Euroopan komissio |

Ursula von der Leyen

Presidentti

Euroopan komissio

Arvoisa puhemies,

Sotilas- ja puolustusalan julkiset menot ovat yleisen edun mukaisia. Euroopan puolustusrahastosta [1] tuetaan EU:n yksityistä sektoria ja tutkimuseliimiä puolustusteknologian ja puolustustarvikkeiden kehittämisessä. Puolustusrahaston määrärahat ovat EU:n kuluvalle budjettikaudella eli vuosina 2021–2027 noin 8 miljardia euroa.

Euroopan komissio päättää, miten rahoitusta myönnetään puolustusrahastosta, ja se on nyt saanut päätökseen hankkeiden ensimmäisen kierroksen [2]. Sitä avustavat ulkopuoliset asiantuntijat, jotka osallistuvat ehdotusten arviointiin, eettiseen arviointiin ja budjettiarvion arviointiin. Nämä ulkopuoliset asiantuntijat tulevat julkiselta ja yksityiseltä sektorilta sekä tiedeyhteisöstä ja tutkimuslaitoksista, ja heidät valitaan heidän taitojensa sekä asiaankuuluvan kokemuksensa ja tietämyksensä perusteella.

Komissio nimittää nämä asiantuntijat ja varmistaa, että he eivät arvioi, neuvo tai avusta asioissa, joissa heillä voi olla eturistiriita. Vaikka tämä koskee kaikkea julkista rahoitusta, kun otetaan huomioon puolustusasioiden arkaluonteisuus, on sitäkin tärkeämpää varmistaa, että varojen arvioinnissa ja kohdentamisessa ei ole riskejä tai käsitystä eturistiriidoista.

Yleensä silloin, kun komissio valitsee ja korvaa ulkopuolisia asiantuntijoita avustamaan ehdotusten arvioinnissa, asiantuntijoiden luettelot julkaistaan komission rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa [3], mikä mahdollistaa jonkinasteisen julkisen valvonnan. Puolustusrahaston perustamista koskevassa EU:n lainsäädännössä poiketaan nimenomaisesti tästä yleissäännöstä [4]. Näitä asiantuntijoita koskevan julkisen tiedon puutteen vuoksi on entistään tärkeämpää, että komissio tekee nimitettyjen asiantuntijoiden perusteellisen sisäisen eturistiriitoja koskevan arvioinnin. Olen myös tietoinen siitä, että puolustusrahastoa koskevien hanke-ehdotusten etiikkaseulonnan tulokset eivät ole julkisia.

Tämän perusteella olisi hyödyllistä, jos komissio voisi vastata seuraaviin kysymyksiin, jotka koskevat hankkeiden ensimmäistä valintakierrosta.

- Voisiko komissio esittää toimenpiteet, joilla varmistetaan, että ulkopuolisten asiantuntijoiden osallistuminen hankkeiden etiikkaan ja arviointiin ei aiheuta eturistiriitojen riskiä?
- Mitä käytännesääntöjä, jotka sisältyvät asiantuntijan mallisopimukseen [5], johon viitataan ehdolla olevien asiantuntijoiden hakupyynnössä, sovelletaan puolustusrahastoon osallistuviin asiantuntijoihin?

Suhtaudun lisäksi myönteisesti komission mahdollisiin lisäkommentteihin tästä tärkeästä asiasta.

Olisin kiitollinen, jos komissio voisi vastata näihin kysymyksiin 31. **maaliskuuta 2023 mennessä**. Jos komissio tarvitsee lisätietoja, ota yhteyttä asiasta vastaavaan tutkijaan Koen Rooversiin.

Kiitos jo etukäteen yhteistyöstänne.

Sinun vilpittömästi,

Emily O'Reilly Euroopan oikeusasiamies

Strasbourg 9.12.2022

[1] Asetus (EU) 2021/697, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta, ks.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0697&from=EN>
[Linkki].

[2] Ks.

<https://defence-industry-space.ec.europa.eu/funding-and-grants/calls-proposals/european-defence-fund-2021-calls->
[Linkki].

[3] EU:n varainhoitoasetuksen 237 artiklan mukaisesti.

[4] Ks. asetuksen (EU) 2021/697 26 artiklan 2 kohta, jonka asiaankuuluvissa osissa säädetään, että *poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 237 artiklassa säädetään, riippumattomien asiantuntijoiden luetteloa ei tehdä publi c.*

[5] Ks.

https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/experts_manual/h2020-experts-mono-contract_en.pdf
[Linkki].